

Vicenç Pagès Jordà

Durant segles, un dia de final de novembre, l'ermita de Santa Caterina, al cor del Montgrí, ha rebut la visita de gent dels pobles del voltant. Caterina Albert hi va pujar una sola vegada, des de l'Escala, però amb els records i la imaginació en va tenir prou per escriure una novel·la magnífica, *Solitud*. Encara es manté el costum anual de desplaçar-se fins a Santa Caterina, però cada vegada més desproveït d'intencions religioses: passar un dia a l'aire lliure, coure el dinar sobre les graelles i veure com l'ombra va cobrint discretament la vall són motius que justifiquen, per si sols, l'ascensió.

La primera vegada que hi vaig pujar, la cerca de sol i d'intimitat em van empènyer a seguir un corriol que s'enfila pel vessant nord de la vall. Des de llavors he seguit aquest camí en altres ocasions. A baix predominen pins i alzines, que a la solana són substituïts per garrics esmolats, amb prou feines acompanyats d'estepes blanques i de farigola. La configuració del terreny enganya el caminant: fa l'efecte que ja ha arribat a dalt, però de seguida descobreix que encara queda tros. Fins que, de sobte, la terra s'obre als seus peus, el cel s'eixampla i al davant es veu un mas fortificat, la Torre Ferrana, darrera seu el poble de l'Escala i el patchwork dels camps i, més enllà, la corba magnífica, logarítmica, de la badia de Roses, i encara després el cap de Creus, i retallant-se contra el cel, la mola del Canigó.

Tot i que la vista és esplèndida, l'amenitat del lloc es deu sobretot al contrast: l'obertura sobtada de l'horitzó al damunt de la vall ombrívola i humida, i, si és el dia de la patrona, la solitud del cim després de la bigarrada multitud de la vall. És una llàstima que la Mila de *Solitud* no s'enfilés mai per aquest vessant. A deu minuts de les seves misèries quotidianes, la visió del mar tocat pel sol potser li hauria donat la lluminositat que li faltava i, qui ho sap, potser la seva història hauria acabat d'una altra manera.